

**VMI ADMINISTRUOJAMŲ NACIONALINIO BIUDŽETO PAJAMŲ SURINKIMO
APŽVALGA**

2022 m.

Parengė:
Donata Vosyliūtė
Vytautas Mickus
Aušrelė Grotuzaitė
Nijolė Šlekienė

Turinys

1. VMI VALSTYBĖS BIUDŽETO PAJAMŲ PLANO VYKDYMAS IR PRIEŽASTYS	3
2. SVARBIAUSIŲ VMI ADMINISTRUOJAMŲ VALSTYBĖS BIUDŽETO MOKESČIŲ IR KITŲ PAJAMŲ SURINKIMO UŽDUOČIŲ VYKDYMAS IR PRIEŽASTYS.....	4
2.1. Pridėtinės vertės mokesčio surinkimas į valstybės biudžetą	4
2.1.2. PVM deklaracijų duomenys.....	5
2.2. Akcizų surinkimas į valstybės biudžetą	8
2.2.1. VMI administruojamų akcizų pajamos	8
2.2.2. Akcizų pajamos į valstybės biudžetą pagal mokesčio objektą	9
2.3. Pelno mokesčio surinkimas į valstybės biudžetą	11
2.3.1. Pelno mokesčio pajamos.....	11
2.3.2. Avansinio pelno mokesčio deklaracijų duomenys	11
2.4. Gyventojų pajamų mokesčio surinkimas.....	12
2.4.1. Gyventojų pajamų mokesčio pajamos	12
2.4.2. Nedarbo, užimtumo ir vidutinio darbo užmokesčio dinamika bei tendencijos...	13
2.4.3. GPM struktūra pagal ekonomines veiklas.....	14
2.5. Kitų į valstybės biudžetą pervedamų mokesčių surinkimas.....	14
2.6. Kitų į valstybės biudžetą pervedamų pajamų surinkimas	15
2.7. Pajamų iš sandorių su turtu surinkimas	15
3. SAVIVALDYBIŲ BIUDŽETŲ PLANŲ VYKDYMAS.....	15
3.1. Savivaldybių biudžetų pajamų surinkimo planų vykdymas	15
3.2. Gyventojų pajamų mokesčio paskirstymas į savivaldybių biudžetus	16
3.3. Turto mokesčių surinkimas.....	16
3.4. Kiti mokesčiai ir nemokestinės pajamos.....	17
3.5. Dėl suteiktų mokesčių lengvatų netektos pajamos	17

1. VMI VALSTYBĖS BIUDŽETO PAJAMŲ PLANO VYKDYMAS IR PRIEŽASTYS

2022 m. Valstybinė mokesčių inspekcija (toliau – VMI) į valstybės biudžetą pervedė 12 266 361 tūkst. eurų pajamų, planas įvykdytas 108,2 proc., pajamų gauta 931 880 tūkst. eurų daugiau nei buvo planuota.

2022 m. VMI administruojamų valstybės biudžeto pajamų plano vykdymas

tūkst. eurų

Eil. Nr.	Įmokų pavadinimas	2021 m. faktas	2022 m. planas	2022 m. faktas	2022 m. ir 2021 m. fakto palyginimas		2022 m. fakto palyginimas su planu	
					±	%	±	%
	MOKESČIAI (1+2+...+10)	9 796 657	10 933 899	11 752 461	1 955 804	120,0%	818 562	107,5%
1	Gyventojų pajamų mokestis	2 188 489	2 403 950	2 648 962	460 473	121,0%	245 012	110,2%
2	Pelno mokestis	1 183 225	1 419 084	1 592 440	409 215	134,6%	173 356	112,2%
3	VMI administruojamas PVM	4 659 694	5 296 347	5 678 898	1 019 204	121,9%	382 551	107,2%
4	Atskaitymai nuo pajamų pagal LR miškų įstatymą	31 057	32 900	49 448	18 391	159,2%	16 548	150,3%
5	VMI administruojami akcizai	1 633 671	1 662 094	1 651 985	18 314	101,1%	- 10 109	99,4%
6	Nekilnojamojo turto mokestis	9 586	11 700	13 778	4 192	143,7%	2 078	117,8%
7	Loterijų ir azartinių lošimų mokestis	23 672	33 000	41 012	17 340	173,3%	8 012	124,3%
8	Transporto priemonių mokesčiai	53 111	53 472	53 025	- 86	99,8%	- 447	99,2%
9	Mokestis už aplinkos teršimą	14 152	21 352	22 913	8 761	161,9%	1 561	107,3%
10	Kiti mokesčiai							
	KITOS PAJAMOS (11+13+14+15+...+20)	404 381	368 762	451 616	47 235	111,7%	82 854	122,5%
11	Palūkanos už paskolas	481		1 173	692	243,9%	1 173	
12	Dividendai, valstybės įmonių pelno įmokos	140 447	121 602	154 414	13 967	109,9%	32 812	127,0%
13	Mokestis už valstybės turto naudojimą patikėjimo teise	4 866	4 800	4 689	- 177	96,4%	- 111	97,7%
14	Mokestis už valstybinius gamtos išteklius	21 779	21 975	23 556	1 777	108,2%	1 581	107,2%
15	Angliavandenilių išteklių mokestis	1 705	1 484	2 872	1 167	168,4%	1 388	193,5%
16	Rinkliavos	46 889	47 052	58 949	12 060	125,7%	11 897	125,3%
17	Žyminis mokestis	9 137	9 841	10 901	1 764	119,3%	1 060	110,8%
18	Kitos pajamos (Eismo ribojimo, kelių naudotojų, pramoninės nuosavybės objektų registravimo mokesčiai, tabako bendrovių gaunamos lėšos)	62 892	64 025	67 180	4 288	106,8%	3 155	104,9%
19	Pajamos iš baudų ir konfiskacijos	74 465	76 115	92 671	18 206	124,4%	16 556	121,8%
20	Kitos neišvardytos pajamos	41 720	21 868	35 211	- 6 509	84,4%	13 343	161,0%
	PAJAMOS IS SANDORIŲ SU TURTU (21+23+23)	41 039	31 820	62 284	21 245	151,8%	30 464	195,7%
21	Zemės ir žemės gelmių išteklių realizavimo pajamos	37 392	28 038	45 568	8 176	121,9%	17 530	162,5%
22	Kito ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto realizavimo pajamos	3 047	3 032	16 165	13 118	530,5%	13 133	533,1%
23	Kitos gautinos sumos (ZUM ir Ukio ministerijos adminstr. pajamos)	600	750	551	- 49	91,8%	- 199	73,5%
24	VMI administruojamos VB pajamos iš viso (1+2+3+4+5+6+...+23)	10 242 077	11 334 481	12 266 361	2 024 284	119,8%	931 880	108,2%

Mokesčių ir kitų įmokų į biudžetus suvestinės apyskaitos Formos 1 – VP duomenys

Mokestinių pajamų per 2022 m. gauta 11 752 461 tūkst. eurų, t. y. 818 562 tūkst. eurų arba 7,5 proc. daugiau nei planuota. Bendras pagrindinių VMI administruojamų mokesčių, kurių dalis bendroje pajamų struktūroje sudarė 94,3 proc., t. y. gyventojų pajamų mokesčio, pelno mokesčio, pridėtinės vertės mokesčio bei akcizų, pajamų surinkimo planas įvykdytas 107,3 proc. (pajamų gauta 790 810 tūkst. eurų daugiau).

Kitų pajamų surinkta 451 616 tūkst. eurų, gauta 82 854 tūkst. eurų (22,5 proc.) daugiau nei planuota. Tam įtakos turėjo 2022 m. surinktos didesnės nei planuota pajamos iš dividendų, rinkliavos, pajamos iš baudų ir konfiskacijos bei kitos neišvardytos pajamos.

Pajamų iš sandorių su turtu gauta 62 284 tūkst. eurų, tai 30 464 tūkst. eurų (95,7 proc.) daugiau nei planuota. Didesnį pajamų surinkimą lėmė 2022 m. gautos didesnės nei planuota žemės ir žemės gelmių išteklių realizavimo pajamos ir neplanuotos kito ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto realizavimo pajamos.

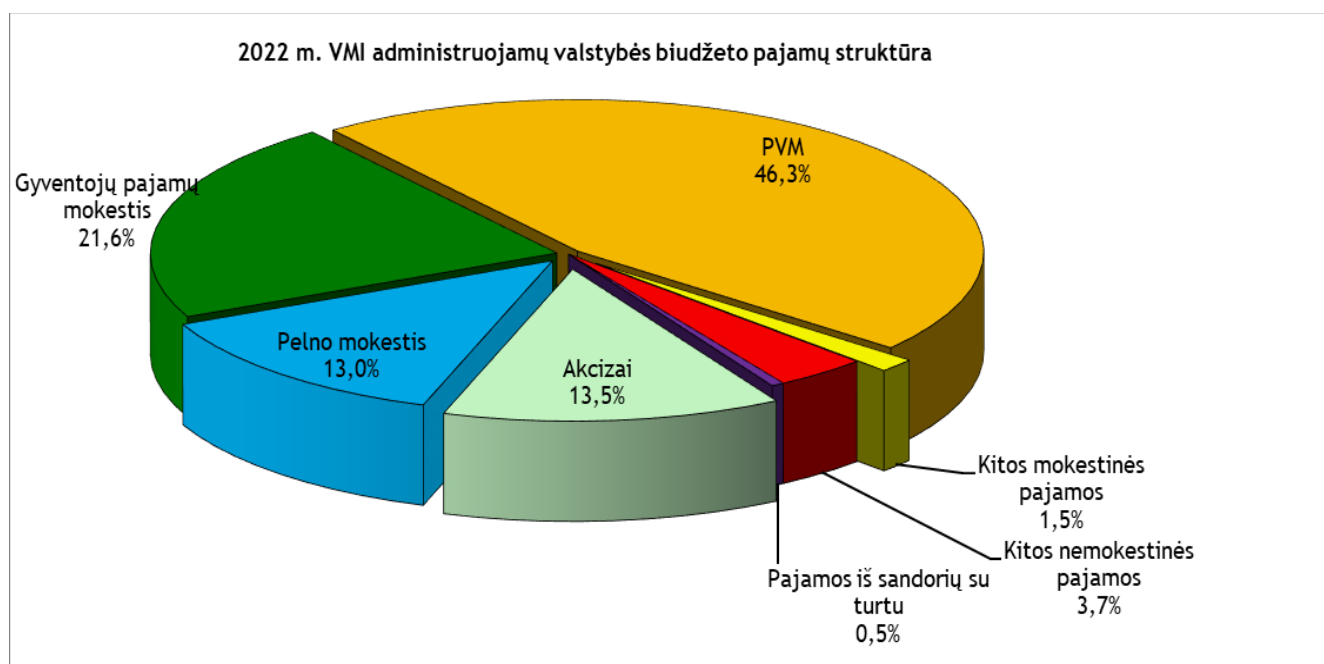
2022 m. pagrindinių mokesčių valstybės biudžeto surinkimo planų vykdymas:

– **gyventojų pajamų mokesčio** (toliau – GPM) į valstybės biudžetą gauta 245 012 tūkst. eurų (10,2 proc.) daugiau nei buvo planuota ir 460 473 tūkst. eurų (21,0 proc.) daugiau nei 2021 m. 2022 m. GPM dalis, paskirstoma į valstybės biudžetą, padidėjo 0,12 procentinio punkto nuo visų į nacionalinį biudžetą surenkamų šio mokesčio pajamų (2021 m. ši dalis sudarė 51,81 proc.);

– **pelno mokesčio** (toliau – PM) gauta 173 356 tūkst. eurų (12,2 proc.) daugiau nei planuota ir 409 215 tūkst. eurų arba 34,6 proc. daugiau nei 2021 m.;

– **pridėtinės vertės mokesčio** (toliau – PVM) gauta 382 551 tūkst. eurų (7,2 proc.) daugiau nei planuota. Palyginti su 2021 m. duomenimis, 2022 m. PVM pajamos didesnės 1 019 204 tūkst. eurų arba 21,9 proc.;

– **akcizų** gauta 10 109 tūkst. eurų arba 0,6 proc. mažiau nei planuota, tačiau 18 314 tūkst. eurų arba 1,2 proc. daugiau nei 2021 m. Akcizų už etilo alkoholį ir alkoholinius gėrimus 2022 m. gauta 21 907 tūkst. eurų arba 5,4 proc. daugiau, akcizų už apdoroto tabako gaminius – 6 130 tūkst. eurų arba 2,1 proc. daugiau, akcizų už energetinius produktus – 27 841 tūkst. eurų arba 3,1 proc. mažiau, akcizų už elektros energiją, kurių pajamų dalis nesiekia 1 proc. visoje akcizų pajamų struktūroje – 61 tūkst. eurų arba 3,8 proc. mažiau.

Mokesčių ir kitų įmokų į biudžetus suvestinės apyskaitos Formos 1–VP duomenys

2. SVARBIAUSIŲ VMI ADMINISTRUOJAMŲ VALSTYBĖS BIUDŽETO MOKESČIŲ IR KITŲ PAJAMŲ SURINKIMO UŽDUOČIŲ VYKDYMAS IR PRIEŽASTYS

2.1. Pridėtinės vertės mokesčio surinkimas į valstybės biudžetą

PVM pajamų 2019–2022 m. laikotarpių rodikliai ir 2022 m. plano vykdymas

tūkst. eurų

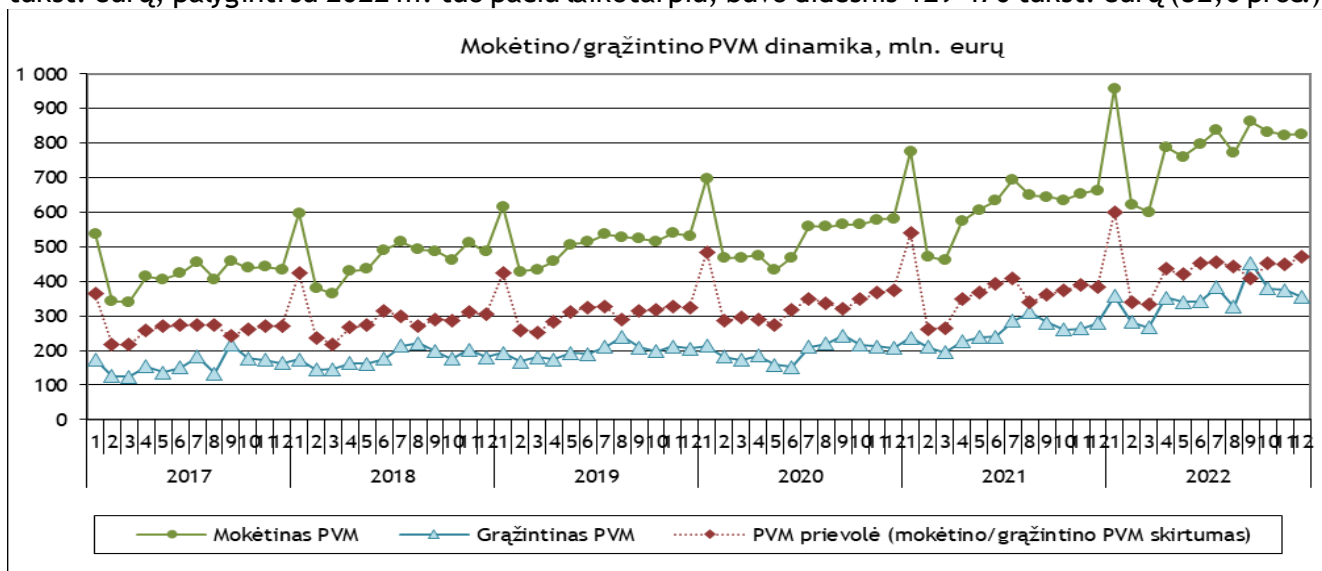
Laikotarpis	2019 m. faktas	2020 m. faktas	2021 m. faktas	2022 m. planas	2022 m. faktas	2022 m. ir 2021 m. fakto palyginimas		2022 m. fakto ir plano palyginimas	
						±	%	±	%
I ketvirtis	916 441	972 965	1 072 977	1 426 008	1 426 008	353 031	132,9%	0	100,0%
II ketvirtis	905 632	609 256	1 166 138	1 364 623	1 373 690	207 552	117,8%	9 067	100,7%
III ketvirtis	994 095	952 226	1 254 031	1 291 432	1 532 639	278 608	122,2%	241 207	118,7%
IV ketvirtis	923 456	1 004 022	1 166 548	1 214 284	1 346 561	180 013	115,4%	132 277	110,9%
metai	3 739 624	3 538 469	4 659 694	5 296 347	5 678 898	1 019 204	121,9%	382 551	107,2%

Mokesčių ir kitų įmokų į biudžetą suvestinės apyskaitos Formos 1–VP duomenys

Per 2022 m. bendras deklaruotas PVM (visų PVM mokėtojų deklaruoto mokėtino į biudžetą ir gražintino iš biudžeto PVM skirtumas), palyginti su 2021 m., padidėjo 828 689 tūkst. eurų arba 18,7 proc., deklaruotas mokėtinas PVM augo 2 016 455 tūkst. eurų (27,0 proc.), o deklaruotas gražintinas PVM – 1 187 766 tūkst. eurų (39,2 proc.). Faktinės PVM pajamos (įvertinus sumokėtą ir gražintą/įskaitytą PVM) 2022 m. buvo 1 019 204 tūkst. eurų arba 21,9 proc. didesnės nei 2021 m.; per 2022 m. mokesčių mokėtojams gražinta 2 219 655 tūkst. eurų PVM, t. y., 670 145 tūkst. eurų arba 43,2 proc. daugiau nei per 2021 m.

Lyginamuoju laikotarpiu išaugo mokestinės nepriemokos perėmimo atvejų, kai vieno mokesčių mokėtojo turima permoka pagal jo sutikimą dengiamos kito mokesčių mokėtojo mokesčių prievolės – per 2022 m. iš viso priimta sprendimų dėl 592 150 tūkst. eurų PVM nepriemokos perėmimo, tai 182 418 tūkst. eurų arba 44,5 proc. daugiau nei 2021 m.

Negražintas/neįskaitytas PVM skirtumo likutis 2023 m. sausio mėn. pradžioje sudarė 527 075 tūkst. eurų, palyginti su 2022 m. tuo pačiu laikotarpiu, buvo didesnis 129 470 tūkst. eurų (32,6 proc.).

Duomenys iš VMI duomenų saugyklos

2.1.2. PVM deklaracijų duomenys

Pagrindiniai 2022 metų pateiktų PVM deklaracijų rodikliai bei jų pokytis, lyginant su 2021 metais

tūkst. eurų

Veiklos pavadinimas	2022 m. per laikotarpį nuo metų pradžios				Pokytis, gautas 2022 m. duomenis palyginus su 2021 m. duomenimis, procentais (+/-)			
	pardavimai iš viso	iš jų tiekimai 0 proc. tarifu	iš jų pardavimai vidaus rinkoje	pirkimai iš viso	pardavimų iš viso	iš jų tiekimų 0 proc. tarifu	iš jų pardavimų vidaus rinkoje	pirkimų iš viso
A Žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė	4 751 598	573 737	4 177 861	3 845 849	33,5%	40,0%	32,6%	40,9%
B Kasyba ir karjerų eksploatavimas	277 427	53 089	224 337	192 467	11,7%	33,3%	7,6%	22,3%
C Apdirbamoji gamyba	40 481 731	23 501 425	16 980 306	31 915 415	32,1%	28,1%	38,1%	34,4%
D Elektros, dujų, garo tiekimas ir oro kondicionavimas	8 770 728	2 959 310	5 811 417	9 733 354	116,0%	271,5%	78,1%	137,2%

E	Vandens tiekimas nuotekų valymas, atliekų tvarkymas ir regeneravimas	1 119 194	287 135	832 059	973 388	22,9%	66,5%	12,7%	44,8%
F	Statyba	9 433 181	1 133 839	8 299 343	6 989 152	21,7%	21,9%	21,7%	20,4%
G	Didmeninė ir mažmeninė prekyba; variklinių transporto priemonių ir motociklų remontas	67 733 665	21 244 288	46 489 376	53 977 008	21,2%	17,8%	22,7%	25,3%
H	Transportas ir saugojimas	19 600 151	12 996 086	6 604 065	9 924 159	26,2%	27,4%	23,9%	24,1%
I	Apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų veikla	1 853 615	39 602	1 814 012	1 127 660	53,8%	94,8%	53,1%	47,9%
J	Informacija ir ryšiai	5 373 947	2 680 455	2 693 492	3 788 175	5,8%	0,9%	11,1%	26,5%
K	Finansinė ir draudimo veikla	6 507 765	388 950	6 118 814	2 651 819	19,3%	24,9%	19,0%	19,1%
L	Nekilnojamojo turto operacijos	3 233 838	119 592	3 114 246	2 654 750	18,8%	67,9%	17,5%	22,9%
M	Profesinė, mokslinė ir techninė veikla	4 579 130	1 307 633	3 271 497	2 488 197	27,0%	26,2%	27,3%	30,6%
N	Administracinė ir aptarnavimo veikla	3 632 767	1 282 320	2 350 447	1 980 024	34,0%	63,0%	22,2%	22,9%
O	Viešasis valdymas ir gynyba; privalomasis socialinis draudimas	148 562	14 923	133 639	417 448	-1,0%	63,8%	-5,2%	-3,4%
P	Švietimas	373 194	39 233	333 961	189 039	21,8%	51,6%	19,0%	30,7%
Q	Žmonių sveikatos priežiūra ir socialinis darbas	1 719 916	14 333	1 705 583	345 488	21,8%	29,4%	21,7%	31,5%
R	Meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla	335 771	20 536	315 236	233 172	68,0%	-11,3%	78,4%	60,5%
S	Kita aptarnavimo veikla	270 473	31 007	239 466	171 215	14,6%	-27,8%	24,1%	13,9%
T	Namų ūkių, samdančių darbininkus, veikla; namų ūkių veikla, susijusi su savoms reikmėms tenkinti skirtų nediferencijuojamų gaminių gamyba ir paslaugų teikimu	971	962	9	12	-23,3%	-23,8%	234,5%	-63,9%
X	Nenustatyta ekonominė veikla	84 464	43 485	40 979	51 298	231,0%	1503,8%	79,7%	210,6%
	Iš viso	180 282 087	68 731 941	111 550 146	133 649 091	27,2%	27,5%	27,1%	32,2%

Duomenys iš VMI duomenų saugyklos

Pirkimų vertė pateikiama sąlyginė, išskaičiuota pagal deklaruotą įsigytų prekių bei paslaugų pirkimo PVM, pritaikius standartinį PVM tarifą

Didžiausia pardavimų vertė (įskaitant standartiniu bei lengvatinais PVM tarifais apmokestinamus tiekimus, PVM neapmokestinamus tiekimus, 0 proc. PVM tarifu apmokestinamus tiekimus bei deklaruotą tiekimų maržą) per 2022 m. deklaruota prekybos bei apdirbamosios gamybos sektoriuose – atitinkamai 37,6 proc. ir 22,5 proc. visos PVM mokėtojų deklaruotos pardavimų vertės. Apdirbamosios gamybos įmonių 0 proc. PVM tarifu apmokestinamų tiekimų vertė bendruose šakos pardavimuose sudarė 58,81 proc., didmeninės ir mažmeninės prekybos sektoriuje – 31,4 proc.; apdirbamosios gamybos ir prekybos sektoriuose veiklą vykdančių PVM mokėtojų 0 proc. PVM tarifu apmokestinamų tiekimų dalis bendruose 2022 m. 0 proc. PVM tarifu apmokestinamuose tiekimuose sudarė 65,1 proc. Pagal deklaruotą pirkimo PVM didmeninės ir mažmeninės prekybos sektoriaus išskaičiuota pirkimų vertė sudarė 40,4 proc. visos 2022 m. pirkimų vertės, atitinkamas apdirbamosios gamybos sektoriaus rodiklis – 23,9 proc.

Apdirbamosios gamybos sektoriuje deklaruota bendrų pardavimų vertė padidėjo 9 835 804 tūkst. eurų (32,1 proc.): tiekimai, apmokestinami 0 proc. PVM tarifu, augo 5 150 552 tūkst. eurų (28,1 proc.), o pardavimai vidaus rinkoje – 4 685 252 tūkst. eurų (38,1 proc.). Žymiausios įtakos turėjo AB „Orlen Lietuva“ rodikliai – šios įmonės rodiklių augimas sektoriaus bendrų pardavimų apimčių augime sudarė 36,4 proc.: tiekimų, apmokestinamų 0 proc. PVM tarifu, bei pardavimų vidaus rinkoje apimčių augime atitinkamai sudarė 48,6 proc. bei 23,1 proc.

Prekybos sektoriuje pardavimų apimtys augo 11 828 972 tūkst. eurų arba 21,2 proc. – iš jų tiekimai, apmokestinami 0 proc. PVM tarifu, padidėjo 3 217 619 tūkst. eurų (17,8 proc.), pardavimai vidaus rinkoje augo 8 611 353 tūkst. eurų (22,7 proc.).

Tarp kitų ekonominių veiklų itin išaugusiomis pardavimų apimtimis išsiskyrė elektros, dujų, garo tiekimo ir oro kondicionavimo sektorius – apimtys augo 4 710 465 tūkst. eurų arba 2,2 karto, iš jų tiekimai, apmokestinami 0 proc. PVM tarifu, padidėjo 2 162 739 tūkst. eurų (3,7 karto), pardavimai vidaus rinkoje augo 2 547 726 tūkst. eurų (1,8 karto). Valstybės duomenų agentūros duomenimis,

laikotarpį 2021 m. gruodžio mėn. - 2022 m. lapkričio mėn. lyginant su laikotarpiu 2020 m. gruodžio mėn. - 2021 m. lapkričio mėn., šiame sektoriuje gamintojų parduotos produkcijos kainos visoje rinkoje vidutiniškai padidėjo 72,1 proc.

Deklaruoto mokėtino/grąžintino PVM duomenys pagal ekonominės veiklos rūšis

tūkst. eurų

Veiklos pavadinimas	2021 m. deklarutas mokėtinas PVM	2022 m. deklarutas mokėtinas PVM	Palyginimas		2021 m. deklarutas grąžintinas PVM	2022 m. deklarutas grąžintinas PVM	Palyginimas	
			+/-	%			+/-	%
A Žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė	259 805	360 846	101 041	138,9%	165 677	219 967	54 291	132,8%
B Kasyba ir karjerų eksploatavimas	18 213	17 531	-683	96,3%	4 852	6 728	1 876	138,7%
C Apdirbamoji gamyba	1 145 022	1 692 842	547 820	147,8%	758 916	1 083 488	324 572	142,8%
D Elektros, dujų, garo tiekimas ir oro kondicionavimas	259 241	623 139	363 898	240,4%	47 041	211 538	164 497	449,7%
E Vandens tiekimas nuotekų valymas, atliekų tvarkymas ir regeneravimas	58 775	53 799	-4 976	91,5%	17 475	25 710	8 236	147,1%
F Statyba	313 256	360 286	47 030	115,0%	332 124	433 579	101 455	130,5%
G Didmeninė ir mažmeninė prekyba; variklinių transporto priemonių ir motociklų remontas	3 548 570	4 128 111	579 541	116,3%	878 850	1 152 552	273 702	131,1%
H Transportas ir saugojimas	409 256	540 200	130 944	132,0%	454 879	574 806	119 928	126,4%
I Apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų veikla	56 081	54 489	-1 591	97,2%	19 843	29 662	9 819	149,5%
J Informacija ir ryšiai	284 003	297 805	13 802	104,9%	74 849	149 283	74 434	199,4%
K Finansinė ir draudimo veikla	106 207	132 247	26 040	124,5%	14 877	22 683	7 806	152,5%
L Nekilnojamojo turto operacijos	343 701	380 405	36 704	110,7%	127 468	129 589	2 121	101,7%
M Profesinė, mokslinė ir techninė veikla	294 224	367 581	73 357	124,9%	65 005	83 386	18 380	128,3%
N Administracinė ir aptarnavimo veikla	204 204	263 345	59 141	129,0%	53 313	72 073	18 761	135,2%
O Viešasis valdymas ir gynyba; privalomasis socialinis draudimas	82 607	105 166	22 560	127,3%	385	311	-74	80,7%
P Svetimas	23 023	27 837	4 815	120,9%	1 496	2 191	695	146,5%
Q Žmonių sveikatos priežiūra ir socialinis darbas	14 859	19 592	4 732	131,8%	1 224	2 531	1 307	206,8%
R Meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla	18 183	24 943	6 760	137,2%	6 041	7 408	1 367	122,6%
S Kita aptarnavimo veikla	21 222	27 763	6 541	130,8%	3 639	3 710	71	102,0%
T Namų ūkių, samdančių darbininkų, veikla; namų ūkių veikla, susijusi su savoms reikmėms tenkinti skirtų nediferencijuojamų gaminių gamyba ir paslaugų teikimu	1	2	2	442,6%	7	3	-5	35,8%
X Nenustatyta ekonominė veikla	4 022	3 000	-1 022	74,6%	292	4 817	4 525	
Iš viso	7 464 474	9 480 929	2 016 455	127,0%	3 028 251	4 216 017	1 187 766	139,2%

Duomenys iš VMI duomenų saugyklos

Per 2022 m. 43,5 proc. visos mokėtino PVM sumos deklaravo didmeninės ir mažmeninės prekybos; variklinių transporto priemonių ir motociklų remonto veiklą vykdančios PVM mokėtojai, 17,9 proc. bendro mokėtino PVM apskaičiuota apdirbamosios gamybos sektoriuje, 6,6 proc. – elektros, dujų, garo tiekimo ir oro kondicionavimo, 5,7 proc. – transporto ir saugojimo ekonominės veiklos sektoriuose, t. y. bendroje sumoje 73,7 proc. viso 2022 m. deklaruoto mokėtino PVM; palyginti su 2021 m., šiems sektoriams tenkanti dalis padidėjo 1,8 proc. punkto. Minėtuose ekonominės veiklos sektoriuose deklaruota bendra mokėtina PVM suma lyginamuoju laikotarpiu išaugo 1 622 203 tūkst. eurų arba 30,3 proc. – sparčiausiai (2,4 karto) rodiklis augo elektros, dujų, garo tiekimo ir oro kondicionavimo sektoriuje.

Tarp ekonominės veiklos sektorių deklaruoto mokėtino PVM sumažėjimu, 2022 m. duomenis lyginant su 2021 m. duomenimis, išsiskyrė apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų bei vandens tiekimo nuotekų valymo, atliekų tvarkymo ir regeneravimo veiklos sektoriai – šiuose ekonominės veiklos sektoriuose deklaruotas mokėtinas PVM sumažėjo 6 567 tūkst. eurų (5,7 proc.).

2.2. Akcizų surinkimas į valstybės biudžetą

- 2022 m. į valstybės biudžetą VMI surinko 1 651 985 tūkst. eurų akcizų, planas įvykdytas 99,4 proc., gauta 10 109 tūkst. eurų mažiau nei buvo planuota.
- Palyginti su 2021 m., 2022 m. VMI į valstybės biudžetą akcizų pervedė 18 314 tūkst. eurų (1,2 proc.) daugiau.
- 2022 m. sausio 1 d. įsigaliojo padidinti akcizų tarifai alui, vynui, kitiems fermentuotiems gėrimams ir tarpiniams produktams, etilo alkoholiui.
- 2022 m. sausio 1 d. įsigaliojo padidinti akcizų tarifai cigaretėms, cigarams, cigarilėms, rūkomajam tabakui, kaitinamojo tabako produktams, neapdorotam tabakui, elektroninių cigarečių skysčiui.

Nuo 2022 m. sausio 1 d. įsigaliojo Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo pakeitimas, pagal kurį buvo padidinti akcizų tarifai cigaretėms, cigarams, cigarilėms, rūkomajam tabakui, kaitinamojo tabako produktams, neapdorotam tabakui, elektroninių cigarečių skysčiui:

- **cigaretėms** taikomam specifiniam elementui – iki 74,3 eurų (buvo 69,4 eurų);
- **cigaretėms** nustatytas kombinuotasis akcizų tarifas turi būti ne mažesnis kaip 122,5 eurų (buvo 115,5 eurų) už 1000 cigarečių;
- **cigarams ir cigarilėms** iki 66 eurų (buvo 55 eurų) už kilogramą produkto;
- **rūkomajam tabakui** iki 97 eurų (buvo 90 eurų) už kilogramą produkto;
- **kaitinamojo tabako produktams** nustatytas 45,6 eurų už 1000 vienetų kaitinamojo tabako produktų (buvo 113,2 eurų už kilogramą tabako);
- **elektroninių cigarečių skysčiui** iki 0,15 euro (buvo 0,12 euro) už mililitrą skysčio;
- **neapdorota tabakui** iki 97 eurų (buvo 90 eurų) už kilogramą neapdoroto tabako.

2.2.1. VMI administruojamų akcizų pajamos

VMI administruojamų akcizų pajamų 2019–2022 m. laikotarpių rodikliai ir 2022 m. plano vykdymas

Laikotarpis	2019 m. faktas	2020 m. faktas	2021 m. faktas	2022 m. planas	2022 m. faktas	2022 m. ir 2021 m. fakto palyginimas		2022 m. fakto ir plano palyginimas	
						±	%	±	%
I ketvirtis	379 840	360 925	337 040	381 959	381 959	44 919	133,3%	0	100,0%
II ketvirtis	346 757	320 126	409 579	414 439	420 010	10 251	102,5%	5 571	101,3%
III ketvirtis	378 971	448 200	470 117	453 009	440 630	- 29 487	93,7%	- 12 379	97,3%
IV ketvirtis	359 976	408 495	416 755	412 687	409 386	- 7 369	98,2%	- 3 301	99,2%
metai	1 465 544	1 537 746	1 633 671	1 662 094	1 651 985	18 314	101,1%	- 10 109	99,4%

Mokesčių ir kitų įmokų į biudžetą suvestinės apyskaitos Formos 1 – VP duomenys

2022 m. didžiausią dalį (53,0 proc.) į valstybės biudžetą surinktų VMI administruojamų akcizų sudarė akcizas už energinius produktus. Palyginti su 2021 m., akcizo už energinius produktus dalis pajamų struktūroje sumažėjo 2,3 proc. punkto, akcizo už etilo alkoholį ir alkoholinius gėrimus dalis (26,1 proc.) padidėjo 1,0 proc. punkto, akcizo už apdorotus tabako gaminius dalis (18,2 proc.) padidėjo 0,2 proc. punkto, o akcizo už elektros energiją dalis (0,1 proc.) pajamų struktūroje nepakito. Akcizo už kaitinamojo tabako produktus struktūroje dalis (2,6 proc.) padidėjo 1,2 proc. punkto, o akcizo už elektroninių cigarečių skystį (0,0 proc.) dalis pajamų struktūroje sumažėjo 0,1 proc. punkto.

VMI administruojamų akcizų pajamos pagal akcizais apmokestinamų prekių grupes

Įmokų pavadinimas	2021 m. faktas	2022 m. faktas	2022 m. ir 2021 m. fakto palyginimas		Dalis bendroje įplaukose, %
			±	%	
IS VISO AKCIZŲ	1 633 671	1 651 985	18 314	101,1%	100,0%
už etilo alkoholį ir alkoholinius gėrimus iš viso:	408 590	430 497	21 907	105,4%	26,1%

uz vyną ir kitus fermentuotus gėrimus, tarpinius produktus	55 515	59 911	4 396	107,9%	3,6%
uz etilo alkoholi	268 481	273 692	5 211	101,9%	16,6%
uz alų	84 594	96 894	12 300	114,5%	5,9%
uz apdorotą tabaką iš viso:	294 910	301 040	6 130	102,1%	18,2%
uz cigaretes	280 355	284 994	4 638	101,7%	17,3%
uz cigarus ir cigariles, rūkomąjį tabaką	14 555	16 046	1 491	110,2%	1,0%
uz neapdorotą tabaką iš viso:	0	0			0,0%
uz kaitinamojo tabako produktus iš viso:	23 762	43 152	19 390	181,6%	2,6%
uz elektroninių cigarečių skystį iš viso:	691	- 520	- 1 210		0,0%
uz energinius produktus iš viso:	904 118	876 278	- 27 841	96,9%	53,0%
uz variklių benzina, jo pakaitalus ir priedus	160 712	174 420	13 708	108,5%	10,6%
uz gazolius, jų pakaitalus ir priedus	695 991	654 071	- 41 920	94,0%	39,6%
uz gazolius, skirtus naudoti žemės ūkio veikloje, įskaitant žuvininkystėje	18 172	16 056	- 2 117	88,4%	1,0%
uz suskystintas (suslėgtas) dujas, skirtas automobiliams	22 605	24 437	1 832	108,1%	1,5%
uz gamtines dujas, skirtas šildymui	3 635	2 720	- 915	74,8%	0,2%
uz akmens anglį, koksįr lignitą	1 409	1 518	108	107,7%	0,1%
uz kitus energinius produktus	1 593	3 056	1 463	191,8%	0,2%
uz elektros energiją	1 600	1 538	- 61	96,2%	0,1%

Mokesčių ir kitų įmokų į biudžetus suvestinės apyskaitos Formos 1–VP priedo Nr. 2 duomenys

2.2.2. Akcizų pajamos į valstybės biudžetą pagal mokesčio objektą

2.2.2.1. Akcizas už energinius produktus

2022 m. akcizų už energinius produktus gauta **876 278 tūkst. eurų**, tai 27 841 tūkst. eurų (3,1 proc.) mažiau nei 2021 m.: akcizo už gazolius, jų pakaitalus ir priedus (dyzelinį kurą) gauta 41 920 tūkst. eurų (6,0 proc.) mažiau, akcizo už variklių benzina, jo pakaitalus ir priedus – 13 708 tūkst. eurų (8,5 proc.) daugiau ir akcizo už suskystintas (suslėgtas) naftos dujas, skirtas naudoti automobiliams kaip degalai, (SND) gauta 1 832 tūkst. eurų (8,1 proc.) daugiau.

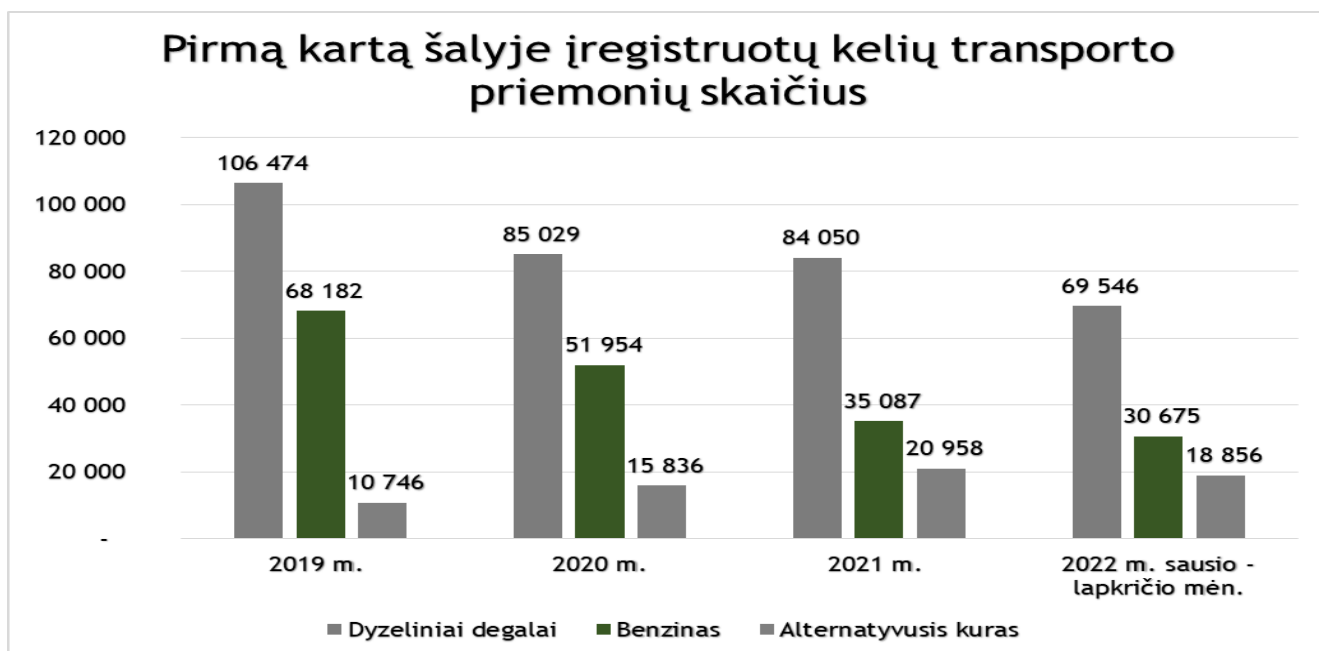
2022 m. didmeninėje prekyboje teigiama pardavimų dinamika, palyginti su 2021 m., vyravo benzino ir SND tarifinėse grupėse – realizuota atitinkamai 7,2 proc. ir 8,1 proc. daugiau. Neigiamos realizacijos apimtys vyravo dyzelino tarifinėje grupėje, realizuota 6,4 proc. mažiau. Visų degalų pardavimai didmeninėje prekyboje 2022 m., palyginti su 2021 m., sumažėjo 3,6 proc.

Didmeninės prekybos akcizu apmokestinamais degalais pardavimų dinamika

Degalų rūšys	2019 m.	2020 m.	2021 m.	2022 m.	2022 m. ir 2021 m. palyginimas	
					±	%
Benzinas	339 094	318 883	350 582	375 957	25 375	107,2%
Dyzelinas, apmokestinamas akcizu	1 853 632	1 795 005	1 881 264	1 761 206	- 120 058	93,6%
Suskystintos naftos dujos, naudojamos kaip degalai transporto priemonėms	155 800	135 521	127 683	137 984	10 301	108,1%
Iš viso degalų, apmokestinamų akcizais	2 348 526	2 249 359	2 359 528	2 275 147	- 84 381	96,4%

Akcizų administravimo departamento pateikti deklaracijų duomenys (duomenys gali būti tikslinami)

Valstybės duomenų agentūros duomenimis, per 2022 m. sausio - lapkričio mėn. pirmą kartą Lietuvoje buvo įregistruota 119 077 transporto priemonės (lengvieji automobiliai), iš jų 69 546 (58,4 proc.) transporto priemonės, kurių eksploatacijoje naudojami dyzeliniai degalai, 30 675 (25,8 proc.) – transporto priemonės, kurių eksploatacijoje naudojamas benzinas, ir 18 856 (15,8 proc.) – transporto priemonės, kurios naudoja alternatyvųjį kurą.

Valstybės duomenų agentūra

2.2.2.2. Akcizas už etilo alkoholį ir alkoholinius gėrimus

2022 m. akcizų už etilo alkoholį ir alkoholinius gėrimus buvo gauta **430 497 tūkst. eurų**, tai 21 907 tūkst. eurų (5,4 proc.) daugiau nei 2021 m. 2022 m. stipriųjų alkoholinių gėrimų (etilo alkoholio) parduota 6,5 proc. mažiau nei 2021 m., vynų, kitų fermentuotų gėrimų ir tarpinių produktų – 6,9 proc. mažiau, o alaus buvo parduota 5,6 proc. daugiau.

Etilo alkoholio ir alkoholinių gėrimų pardavimų dinamika

Produktas	Matavimo vienetas	Pateikta į vidaus rinką				2022 m. ir 2021 m. palyginimas	
		2019 m.	2020 m.	2021 m.	2022 m.	±	%
Stiprūs alkoholiniai gėrimai, perskaičiuoti į gryną etilo alkoholį	HPA	119 506	123 755	136 005	127 127	- 8 879	93,5%
Vynas ir kiti fermentuoti gėrimai ir tarpiniai produktai	HLT	370 898	409 205	445 126	414 626	- 30 500	93,1%
Alus natūrinis (-6 proc.)	HLT	1 977 059	2 042 915	1 971 095	2 082 031	110 936	105,6%

Akcizų administravimo departamento pateikti deklaracijų duomenys (duomenys gali būti tikslinami)

2.2.2.3. Akcizas už apdorotą tabaką

2022 m. akcizų už apdoroto tabako gaminius gauta **301 040 tūkst. eurų**, tai 6 130 tūkst. eurų (2,1 proc.) daugiau nei 2021 m. Vertinant realizacijos apimtį pažymėtina, kad cigarečių 2022 m. parduota 161 519 tūkst. vnt. (6,8 proc.) mažiau nei 2021 m.

Cigarečių pardavimų dinamika

Laikotarpis	2019 m.	2020 m.	2021 m.	2022 m.	2022 m. ir 2021 m. palyginimas	
					±	%
I ketvirtis	599 244	564 053	524 762	534 759	9 997	101,9%
II ketvirtis	702 100	584 538	607 151	580 348	- 26 803	95,6%
III ketvirtis	710 120	706 212	695 552	617 027	- 78 525	88,7%
IV ketvirtis	611 615	580 645	538 855	493 318	- 66 187	91,5%
metai	2 623 079	2 435 448	2 387 468	2 225 949	- 161 519	93,2%

Akcizų administravimo departamento pateikti deklaracijų duomenys (duomenys gali būti tikslinami)

2.2.2.4. Akcizas už kaitinamojo tabako produktus

Nuo 2019 m. kovo 1 d. iš apdoroto tabako išskirti kaitinamojo tabako produktai, t. y. prie cigarų, cigarilių, cigarečių ir rūkomojo tabako nepriskiriami tabako gaminiai (iki 2019 m. vasario 28 d. šie produktai priskiriami rūkomajam tabakui). 2022 m. akcizų už kaitinamojo tabako produktus gauta 43 152 tūkst. eurų, tai 19 390 tūkst. eurų (81,6 proc.) daugiau nei 2021 m.

2.3. Pelno mokesčio surinkimas į valstybės biudžetą

- 2022 m. į valstybės biudžetą PM gauta 1 592 440 tūkst. eurų, planas įvykdytas 112,2 proc., PM pajamų gauta 173 356 tūkst. eurų daugiau nei buvo planuota.
- 2022 m., palyginti su 2021 m., PM pajamų gauta 409 215 tūkst. eurų (34,6 proc.) daugiau.
- Pagal pateiktas metines PM deklaracijas už 2021 m. deklaruota mokėtina PM suma sudarė 1 253 734 tūkst. eurų, palyginti su 2020 m., mokėtino PM apskaičiuota 35,1 proc. (325 912 tūkst. eurų) daugiau.
- Pagal pateiktas avansinio PM deklaracijas per 2022 m. I-IV ketv. avansinio PM deklaruota 937 749 tūkst. eurų, t. y. 15,6 proc. (126 541 tūkst. eurų) daugiau nei 2021 m. I-IV ketv.

2.3.1. Pelno mokesčio pajamos

Pelno mokesčio pajamos 2019–2022 m. laikotarpiu ir 2022 m. plano vykdymas

Laikotarpis	2019 m. faktas	2020 m. faktas	2021 m. faktas	2022 m. planas	2022 m. faktas	2022 m. ir 2021 m. fakto palyginimas		2022 m. fakto ir 2022 m. plano palyginimas	
						±	%	±	%
I ketvirtis	127 036	129 315	212 640	198 476	275 408	62 768	129,5%	76 932	138,8%
II ketvirtis	322 966	302 407	523 867	722 518	716 017	192 150	136,7%	- 6 501	99,1%
III ketvirtis	152 870	174 176	219 221	246 286	292 276	73 055	133,3%	45 990	118,7%
IV ketvirtis	258 437	153 249	227 497	251 804	308 739	81 242	135,7%	56 935	122,6%
Iš viso	861 309	759 147	1 183 225	1 419 084	1 592 440	409 215	134,6%	173 356	112,2%

Mokesčių ir kitų įmokų į biudžetus suvestinės apyskaitos Formos 1–VP duomenys

2.3.2. Avansinio pelno mokesčio deklaracijų duomenys

Analizuojant deklaruotą avansinį PM pagal ekonomines veiklas, matyti, kad 2022 m. I-IV ketv. didžiausios jo dalys tenka didmeninės ir mažmeninės prekybos (28,0 proc.) bei apdirbamosios gamybos (25,0 proc.) sekcijoms (prieš metus atitinkamai 27,1 proc. ir 23,0 proc.).

2022 m. I-IV ketv., palyginti su 2021 m. I-IV ketv., deklaruojamas avansinis PM daugiausiai padidėjo:

- apdirbamosios gamybos veikloje – 47 902 tūkst. eurų (25,7 proc.),
- didmeninės ir mažmeninės prekybos veikloje – 42 870 tūkst. eurų (19,5 proc.).

2022 m. I-IV ketv., palyginti su 2021 m. I-IV ketv., deklaruojamo avansinio PM didžiausias smukimas tarp didžiausių lyginamųjų svorį turinčių sekcijų buvo:

- transporto ir saugojimo veikloje – 7 180 tūkst. eurų (11,3 proc.),
- statybos veikloje – 4 677 tūkst. eurų (9,7 proc.).

Avansinio pelno mokesčio deklaracijų duomenys pagal ekonominės veiklos rūšis

EV sekcija	MM skaičius		MM, deklaravusių nenulines įmokas, skaičius		Avansinio PM deklaruota suma, tūkst. eurų	
	2021 m. I-IV ketv.	2022 m. I-IV ketv.	2021 m. I-IV ketv.	2022 m. I-IV ketv.	2021 m. I-IV ketv.	2022 m. I-IV ketv.
A. Žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė	902	917	495	531	14 300	21 543
B. Kasyba ir karjerų eksploatavimas	86	96	59	62	3 679	3 395

C. Apdirbamoji gamyba	3 661	3 892	2 540	2 744	186 211	234 113
D. Elektros, dujų, garo tiekimas ir oro kondicionavimas	230	235	124	123	24 573	30 638
E. Vandens tiekimas nuotekų valymas, atliekų tvarkymas ir regeneravimas	213	227	127	142	4 318	4 668
F. Statyba	3 351	3 711	2 497	2 645	48 206	43 528
G. Didmeninė ir mažmeninė prekyba; variklinių transporto priemonių ir motociklų remontas	9 375	9 988	7 153	7 729	220 110	262 980
H. Transportas ir saugojimas	3 168	3 311	2 178	2 281	63 381	56 201
I. Apgyvadinimo ir maitinimo paslaugų veikla	960	1 076	642	640	5 892	7 066
J. Informacija ir ryšiai	1 015	1 117	718	784	44 485	54 425
K. Finansinė ir draudimo veikla	504	572	297	331	81 012	81 208
L. Nekilnojamojo turto operacijos	1 702	1 928	980	1 058	39 565	41 415
M. Profesinė, mokslinė ir techninė veikla	1 720	1 927	1 173	1 276	35 594	35 005
N. Administracinė ir aptarnavimo veikla	1 099	1 169	771	802	21 024	39 810
O. Viešasis valdymas ir gynyba; privalomasis socialinis draudimas	12	12	5	8	129	523
P. Svetimas	254	258	101	111	2 323	1 744
Q. Žmonių sveikatos priežiūra ir socialinis darbas	503	598	364	449	8 370	10 275
R. Meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla	313	266	105	94	5 097	7 314
S. Kita aptarnavimo veikla	387	277	117	126	1 320	1 761
T. Namų ūkių, samdančių darbininkus, veikla; namų ūkių veikla, susijusi su savoms reikmėms tenkinti skirtų nediferencijuojamų gaminių gamyba ir paslaugų teikimu	1	1				
X. Nenustatyta ekonominė veikla	173	86	54	21	1 620	137
Visos EV sekcijos	29 629	31 664	20 500	21 957	811 208	937 749

VMI duomenų saugyklos avansinių PM deklaracijų (forma FR0430) 2023-01-10 duomenys

2.4. Gyventojų pajamų mokesčio surinkimas

- 2022 m. į valstybės ir savivaldybių biudžetus gauta 5 118 448 tūkst. eurų pajamų iš GPM, tai 478 410 tūkst. eurų (10,3 proc.) daugiau nei buvo planuota ir 929 816 tūkst. eurų (22,2 proc.) daugiau nei buvo gauta 2021 m.
- Į valstybės biudžetą pervesta 2 648 962 tūkst. eurų GPM, tai 245 012 tūkst. eurų (10,2 proc.) daugiau nei buvo planuota gauti ir 460 473 tūkst. eurų (21,0 proc.) daugiau nei 2021 m.
- Į savivaldybių biudžetus pervesta 2 469 486 tūkst. eurų GPM, tai 233 398 tūkst. eurų (10,4 proc.) daugiau nei buvo planuota gauti ir 469 343 tūkst. eurų (23,5 proc.) daugiau nei 2021 m.
- Pagal Lietuvos Respublikos 2022 m. valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo pakeitimo 2 str. 1 d. 1 p. nuostatą GPM dalis, tenkanti visų savivaldybių biudžetams nuo pajamų į nacionalinį biudžetą, sudaro 48,07 proc., o šio mokesčio dalis, įskaitoma į valstybės biudžetą, sudaro 51,93 proc. Keičiantis GPM paskirstymo procentui, atitinkamai pasiskirsto GPM pajamos tarp valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų.

2.4.1. Gyventojų pajamų mokesčio pajamos

Gyventojų pajamų mokesčio pajamų 2019-2022 m. laikotarpiu rodikliai ir 2022 m. plano vykdymas

GPM	2019 m. faktas	2020 m. faktas	2021 m. faktas	2022 m. planas	2022 m. faktas	tūkst. eurų			
						2022 m. ir 2021 m. fakto palyginimas		2022 m. fakto ir plano palyginimas	
						±	%	±	%
valstybės biudžetas	1 825 777	1 886 761	2 188 489	2 403 950	2 648 962	460 473	121,0%	245 012	110,2%
savivaldybių biudžetai	1 620 381	1 630 015	2 000 143	2 236 088	2 469 486	469 343	123,5%	233 398	110,4%
nacionalinis biudžetas	3 446 158	3 516 776	4 188 632	4 640 038	5 118 448	929 816	122,2%	478 410	110,3%

Mokesčių ir kitų įmokų į biudžetus suvestinės apyskaitos Formos 1–VP duomenys. Formoje 1-VP duomenys pateikiami eurais, ataskaitoje duomenys pateikiami tūkst. eurų, todėl ataskaitoje, apvalinant duomenis iki sveiko skaičiaus, galimos paklaidos.

2.4.2. Nedarbo, užimtumo ir vidutinio darbo užmokesčio dinamika bei tendencijos

Užimtumo tarnybos duomenimis, 2023 m. sausio 1 d. bedarbio statusą turėjo 156,1 tūkst. asmenų, palyginti su 2022 m. sausio 1 d., bedarbių skaičius sumažėjo 20,0 tūkst. (11,4 proc.), ilgalaikių bedarbių skaičius (27,4 tūkst.) sumažėjo 32,6 tūkst., jaunesni kaip 30 m. amžiaus įregistruoti bedarbiai (29,6 tūkst.) sudarė 7,3 proc. šalies 16-29 m. amžiaus gyventojų.

Daugiausia darbingo amžiaus gyventojų 2023 m. sausio 1 d. buvo registruota bedarbiais Kalvarijos ir Ignalinos r. (po 13,0 proc.) bei Kazlų Rūdos ir Akmenės r. (po 11,6 proc.) savivaldybėse, žemiausias nedarbas registruotas Neringos (4,6 proc.), Klaipėdos r. (5,1 proc.) ir Birštono (6,0 proc.) savivaldybėse. Iš penkių didžiausių šalies miestų aukščiausias nedarbas registruotas Kaune (9,5 proc.), žemiausias – Šiauliuose (7,3 proc.).

2022 m. Užimtumo tarnyba gavo 76 pranešimus apie numatomą 5,5 tūkst. darbuotojų atleidimą, 2021 m. buvo gauti 56 pranešimai apie įspėtus 3,1 tūkst. darbuotojus.

2022 m. verslo įmonių darbuotojų pasiskirstymo pagal gaunamų draudžiamųjų pajamų grupes struktūroje dirbančiųjų, kurių vidutinės mėnesinės draudžiamosios pajamos buvo mažesnės arba lygios 730 eurų, dalis sudarė 13,5 proc., dirbančiųjų, kurių vidutinės mėnesinės draudžiamosios pajamos buvo 730 eurų, dalis sudarė 2,5 proc., o dirbančiųjų, kurių vidutinės mėnesinės draudžiamosios pajamos buvo didesnės arba lygios 730 eurų, dalis sudarė 86,5% proc. Didžiausią grupę (44,0 proc.) sudarė dirbantieji, kurių vidutinės mėnesinės draudžiamosios pajamos buvo didesnės nei 730 eurų, bet mažesnės nei 1 500 eurų arba joms lygios.

Verslo įmonių darbuotojų pasiskirstymo pagal vidutines draudžiamąsias pajamas struktūra

Metai	0 <= 380 eurų	380 <= 400 eurų	400 <= 555 eurų	555 <= 607 eurų	607 <= 642 eurų	642 <= 730 eurų	730 eurų	730 <= 1500 eurų	1500 <= 3000 eurų	3000 <= 4500 eurų	>= 4500 eurų
2017 m.	22,35%	4,40%	19,99%	4,97%	2,97%	6,51%	0,11%	28,89%	7,93%	1,20%	0,68%
2018 m.	13,26%	4,53%	22,57%	5,42%	2,89%	6,63%	0,10%	32,27%	9,96%	1,54%	0,83%
2019 m.	8,38%	0,54%	7,72%	7,61%	2,44%	8,35%	0,41%	39,43%	19,62%	3,47%	2,02%
2020 m.	7,75%	0,49%	3,99%	4,86%	5,85%	6,87%	0,10%	41,90%	21,55%	4,16%	2,49%
2021 m.	6,57%	0,44%	3,29%	1,24%	3,95%	9,19%	0,11%	41,60%	25,05%	5,29%	3,29%
2022 m.	5,88%	0,45%	2,98%	1,17%	0,77%	2,23%	2,48%	43,97%	29,10%	6,73%	4,25%

VMI duomenų saugyklos tipinių dokumentų duomenys (jei darbuotojas gavo draudžiamąsias pajamas daugiau nei vienoje darbovietėje, tai jo visos draudžiamosios pajamos sumuojamos ir pagal gautas vidutines vieno mėnesio draudžiamąsias pajamas darbuotojas priskiriamas atitinkamai darbuotojų grupei)

2023 m. sausio 1 d. asmenų, Mokesčių mokėtojų registre registruotų kaip vykdančys individualią veiklą, įskaitant ir ūkininkus, skaičius sudarė 334,4 tūkst., palyginti su 2022 m. sausio 1 d. duomenimis, jų skaičius padidėjo 27,5 tūkst. (9,0 proc.). Labiausiai išaugo gyventojų, registruotų kaip vykdančių individualią veiklą pagal pažymą, grupė – 26,1 tūkst. arba 12,2 proc., ūkininkų skaičius padidėjo 0,8 proc., o ūkininkų partnerių skaičius sumažėjo 2,3 proc.

Mokesčių mokėtojų, vykdančių individualią veiklą, ir ūkininkų bei jų partnerių skaičius

Mokesčių mokėtojų tipai	2022.01.01	2023.01.01	Palyginimas, %
Notarai	240	242	100,8%
Advokatai	2 031	2 042	100,5%
Advokatų padėjėjai	1 331	1 319	99,1%
Antstoliai	115	114	99,1%
Ūkininkai	89 192	89 924	100,8%
Ūkininkų partneriai	6 183	6 043	97,7%
Nenuolatiniai gyventojai, vykdančys individualią veiklą per nuolatinę bazę	2 035	3 915	192,4%
Fiziniai asmenys, samdantys kitus	292	333	114,0%
Gyventojai, vykdančys individualią veiklą pagal pažymą	213 449	239 506	112,2%
Gyventojas, vykdančis savarankišką veiklą užsienyje pagal E101 pažymą	1	1	100,0%
Iš viso*	306 915	334 403	109,0%

VMI mokesčių mokėtojų registro duomenys.

*Unikalūs gyventojų skaičiai

2022 m. verslo liudijimą savarankiškai veiklai vykdyti įsigijo 92,7 tūkst. asmenų, viso buvo įsigyta 293,5 tūkst. verslo liudijimų, iš jų 105,6 tūkst. verslo liudijimų vykdyti veiklą laikotarpiui iki 6 mėn. buvo įsigyta tarpininkaujant Užimtumo tarnybai.

2.4.3. GPM struktūra pagal ekonomines veiklas

Preliminariais mėnesinių pajamų mokesčio nuo A klasės pajamų deklaracijų (GPM313 forma) duomenimis, 2022 m. mokestį išskaičiuojantys asmenys deklaravo **25 416 650 tūkst. eurų** išmokų, kurios pagal GPMĮ 22 str. priskiriamos prie A klasės su darbo santykiais susijusių pajamų, nuo jų apskaičiuotas **GPM sudarė 4 395 653 tūkst. eurų**, tai atitinkamai 15,6 proc. (3 438 616 tūkst. eurų) ir 16,2 proc. (612 661 tūkst. eurų) daugiau nei 2021 m.

Daugiausiai GPM nuo su darbo santykiais susijusių A klasės pajamų deklaruota apdirbamosios gamybos (714 699 tūkst. eurų) bei didmeninės ir mažmeninės prekybos (625 859 tūkst. eurų) veiklose, tai atitinkamai sudarė 16,3 proc. ir 14,2 proc. nuo viso deklaruoto GPM, apskaičiuoto nuo su darbo santykiais susijusių A klasės pajamų.

Nuo su darbo santykiais susijusių A klasės pajamų išskaičiuotas GPM pagal ekonomines veiklas

EV sekcija	Su darbo santykiais susijusios išmokos			GPM nuo su darbo santykiais susijusių išmokų			2022 m. GPM struktūra
	2021 m.	2022 m.	Pokytis, %	2021 m.	2022 m.	Pokytis, %	
A. Žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė	322 600	388 235	120,3%	50 019	61 394	122,7%	1,4%
B. Kasyba ir karjerų eksploatavimas	47 113	50 148	106,4%	8 126	8 545	105,2%	0,2%
C. Apdirbamoji gamyba	3 675 090	4 178 406	113,7%	625 414	714 699	114,3%	16,3%
D. Elektros, dujų, garo tiekimas ir oro kondicionavimas	217 490	247 312	113,7%	39 427	45 311	114,9%	1,0%
E. Vandens tiekimas nuotekų valymas, atliekų tvarkymas ir regeneravimas	230 694	260 514	112,9%	37 642	42 451	112,8%	1,0%
F. Statyba	1 308 735	1 498 818	114,5%	214 017	245 095	114,5%	5,6%
G. Didmeninė ir mažmeninė prekyba; variklinių transporto priemonių ir motociklų remontas	3 294 774	3 790 757	115,1%	543 174	625 859	115,2%	14,2%
H. Transportas ir saugojimas	1 970 280	2 253 560	114,4%	333 082	385 305	115,7%	8,8%
I. Apgyvadinimo ir maitinimo paslaugų veikla	427 495	538 228	125,9%	57 427	73 410	127,8%	1,7%
J. Informacija ir ryšiai	1 271 832	1 659 069	130,4%	248 894	324 696	130,5%	7,4%
K. Finansinė ir draudimo veikla	677 983	786 651	116,0%	131 716	154 334	117,2%	3,5%
L. Nekilnojamojo turto operacijos	214 523	245 874	114,6%	36 743	41 818	113,8%	1,0%
M. Profesinė, mokslinė ir techninė veikla	1 177 041	1 399 172	118,9%	219 778	262 952	119,6%	6,0%
N. Administracinė ir aptarnavimo veikla	670 136	853 664	127,4%	99 186	126 597	127,6%	2,9%
O. Viešasis valdymas ir gynyba; privalomas socialinis draudimas	1 819 007	1 994 657	109,7%	331 340	367 412	110,9%	8,4%
P. Svetimas	2 027 727	2 332 014	115,0%	346 605	402 624	116,2%	9,2%
Q. Zmonių sveikatos priežiūra ir socialinis darbas	2 145 223	2 385 962	111,2%	385 283	426 236	110,6%	9,7%
R. Meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla	323 890	375 565	116,0%	51 739	60 160	116,3%	1,4%
S. Kita aptarnavimo veikla	156 401	178 044	113,8%	23 380	26 755	114,4%	0,6%
Iš viso	21 978 034	25 416 650	115,6%	3 782 992	4 395 653	116,2%	100,0%

VMI DS vitrinės GPM313 duomenys

2.5. Kitų į valstybės biudžetą pervedamų mokesčių surinkimas

Kitų VMI administruojamų mokesčių, kurie pagal Lietuvos Respublikos 2022 m. valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymą priskiriami prie mokestinių valstybės biudžeto pajamų, dalis sudarė 1,5 proc. (180 176 tūkst. eurų) visų VMI administruojamų ir

per 2022 m. į valstybės biudžetą surinktų pajamų. 2021 m. šių mokesčių dalis sudarė 1,3 proc., pajamų gauta 131 578 tūkst. eurų.

2022 m. daugiau nei planuota gauta visų šių mokestinių pajamų, išskyrus transporto priemonių mokesčius – jų gauta 447 tūkst. eurų (0,8 proc.) mažiau.

2.6. Kitų į valstybės biudžetą pervedamų pajamų surinkimas

2022 m. VMI administruojamų kitų į valstybės biudžetą pervedamų pajamų, kurios pagal Lietuvos Respublikos 2022 m. valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymą priskiriamos prie kitų valstybės biudžeto pajamų, dalis sudarė 3,7 proc. (451 616 tūkst. eurų) visų VMI administruojamų ir į valstybės biudžetą surinktų pajamų, 2021 m. kitų į valstybės biudžetą pervedamų mokesčių dalis buvo didesnė, sudarė 3,9 proc., nors pajamų buvo gauta mažiau – 404 381 tūkst. eurų.

Bendras kitų pajamų surinkimo planas buvo viršytas 22,5 proc., gauta 82 854 tūkst. eurų daugiau nei planuota. Šiek tiek (2,3 proc.) pritrūko iki mokesčio už valstybės turto naudojimą patikėjimo teise plano įvykdymo – šio mokesčio pajamų surinkta 111 tūkst. eurų mažiau.

2.7. Pajamų iš sandorių su turtu surinkimas

Pajamų iš sandorių su turtu 2022 m. gauta 62 284 tūkst. eurų, 30 464 tūkst. eurų (95,7 proc.) daugiau nei buvo planuota ir 21 245 tūkst. eurų (51,8 proc.) daugiau nei 2021 m. Pokyčius lėmė žemės ir žemės gelmių išteklių realizavimo pajamų, kurias sudaro mokestis už valstybinės žemės sklypų pardavimą, surinkimas ir neplanuotos kito ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto realizavimo pajamos.

3. SAVIVALDYBIŲ BIUDŽETŲ PLANŲ VYKDYMAS

- 2022 m. mokesčių ir kitų įmokų į savivaldybių biudžetus pajamos sudarė **3 092 027 tūkst. eurų**.
- Savivaldybių biudžetų 2022 m. pajamų surinkimo planas įvykdytas **115,6 proc.**, pajamų gauta 418 330 tūkst. eurų daugiau nei buvo planuota.
- 2022 m. savivaldybių biudžetų pajamos buvo 573 878 tūkst. eurų (22,8 proc.) didesnės nei 2021 m.

3.1. Savivaldybių biudžetų pajamų surinkimo planų vykdymas

2022 m. GPM į savivaldybių biudžetus gauta 2 469 486 tūkst. eurų, 233 398 tūkst. eurų, arba 10,4 proc. daugiau nei buvo planuota, turto mokesčių ir kitų mokesčių bei nemokestinių pajamų gauta 180 311 tūkst. eurų ir 442 230 tūkst. eurų, tai, atitinkamai, 41 196 tūkst. eurų (29,6 proc.) ir 143 736 tūkst. eurų (48,2 proc.) daugiau nei planuota.

Bendroje VMI administruojamų savivaldybių biudžetų pajamų struktūroje didžiausią dalį (79,9 proc.) sudarė pajamos iš GPM.

Savivaldybių biudžetų pajamų surinkimo planų vykdymas pagal mokesčių rūšis

Nr.	Mokesčiai	2021 m. faktas	2022 m. planas	2022 m. faktas	2022 m. ir 2021 m. fakto palyginimas		2022 m. fakto ir plano palyginimas	
					±	%	±	%
1	Gyventojų pajamų mokestis	2 000 143	2 236 088	2 469 486	469 343	123,5%	233 398	110,4%
2	Turto mokesčiai (2a+2b+2c)	156 575	139 115	180 311	23 736	115,2%	41 196	129,6%
2a	Žemės mokestis	41 730	35 634	41 100	- 630	98,5%	5 466	115,3%
2b	Nekilnojamojo turto mokestis	112 211	101 618	136 097	23 886	121,3%	34 479	133,9%
2c	Paveldimo turto mokestis	2 634	1 863	3 114	480	118,2%	1 251	167,1%
3	Kiti mokesčiai ir pajamos	361 431	298 494	442 230	80 799	122,4%	143 736	148,2%
Iš viso (1+2+3)		2 518 149	2 673 697	3 092 027	573 878	122,8%	418 330	115,6%

Mokesčių ir kitų įmokų į biudžetus suvestinės apyskaitos Formos 1–VP duomenys.

2022 m. savivaldybių biudžetų pajamų surinkimo planai įvykdyti visose apskrityse ir savivaldybėse.

Savivaldybių biudžetų pajamų surinkimo plano vykdymas pagal apskritis

Eil. Nr.	Apskritis	2021 m. faktas	2022 m. planas	2022 m. faktas	2022 m. ir 2021 m. fakto palyginimas		2022 m. fakto ir plano palyginimas	
					±	%	±	%
1	Alytaus	120 583	122 151	149 744	29 161	124,2%	27 593	122,6%
2	Kauno	502 125	531 536	626 208	124 083	124,7%	94 672	117,8%
3	Klaipėdos	317 547	336 602	386 769	69 222	121,8%	50 167	114,9%
4	Marijampolės	107 337	114 913	130 222	22 885	121,3%	15 309	113,3%
5	Panevėžio	174 099	183 423	208 966	34 867	120,0%	25 543	113,9%
6	Siaulių	227 316	242 197	276 407	49 091	121,6%	34 210	114,1%
7	Tauragės	76 820	82 237	92 085	15 265	119,9%	9 848	112,0%
8	Telšių	107 370	113 809	130 596	23 226	121,6%	16 787	114,8%
9	Utenos	111 022	117 921	134 406	23 384	121,1%	16 485	114,0%
10	Vilniaus	773 930	828 908	956 624	182 694	123,6%	127 716	115,4%
Iš viso		2 518 149	2 673 697	3 092 027	573 878	122,8%	418 330	115,6%

tūkst. eurų

Mokesčių ir kitų įmokų į biudžetus konsoliduotos apyskaitos Formos 1-VP duomenys

3.2. Gyventojų pajamų mokesčio paskirstymas į savivaldybių biudžetus

Į savivaldybių biudžetus 2022 m. surinkta 2 469 486 tūkst. eurų GPM, gauta 233 398 tūkst. eurų (10,4 proc.) pajamų daugiau nei buvo numatyta savivaldybių biudžetų plane, o palyginti su 2021 m., GPM pajamos į savivaldybių biudžetus didesnės 469 343 tūkst. eurų (23,5 proc.).

GPM paskirstomas į savivaldybių biudžetus pagal Lietuvos Respublikos 2022 m. valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo 2 str. 1 d. 2 p. tvarką, – kiekvienos savivaldybės biudžetui skiriama nustatyta gyventojų pajamų mokesčio dalis, nurodyta įstatymo 5 priede, išskyrus fiksuoto dydžio GPM už verslo liudijimą.

Į savivaldybių biudžetus paskirstytas gyventojų pajamų mokestis pagal apskritis

Eil. Nr.	Apskritis	2021 m. faktas	2022 m. planas	2022 m. faktas	2022 m. ir 2021 m. fakto palyginimas		2022 m. fakto ir plano palyginimas	
					±	%	±	%
1	Alytaus	96 926	106 472	117 598	20 672	121,3%	11 126	110,4%
2	Kauno	402 002	451 888	498 754	96 752	124,1%	46 866	110,4%
3	Klaipėdos	241 730	272 435	300 665	58 935	124,4%	28 230	110,4%
4	Marijampolės	92 809	102 309	112 940	20 131	121,7%	10 631	110,4%
5	Panevėžio	147 129	160 952	177 656	30 527	120,7%	16 704	110,4%
6	Siaulių	185 295	204 561	225 956	40 661	121,9%	21 395	110,5%
7	Tauragės	64 955	71 445	78 896	13 941	121,5%	7 451	110,4%
8	Telšių	90 444	100 094	110 509	20 065	122,2%	10 415	110,4%
9	Utenos	97 369	106 652	117 934	20 565	121,1%	11 282	110,6%
10	Vilniaus	581 484	659 280	728 578	147 094	125,3%	69 298	110,5%
Iš viso		2 000 143	2 236 088	2 469 486	469 343	123,5%	233 398	110,4%

tūkst. eurų

Mokesčių ir kitų įmokų į biudžetus konsoliduotos apyskaitos Formos 1-VP duomenys

3.3. Turto mokesčių surinkimas

Į savivaldybių biudžetus 2022 m. surinkta 180 311 tūkst. eurų turto mokesčių, gauta 41 196 tūkst. eurų (29,6 proc.) pajamų daugiau nei buvo numatyta savivaldybių biudžetų planuose ir 23 736 tūkst. eurų (15,2 proc.) daugiau nei 2021 m.

Žemės mokesčio 2022 m. gauta 41 100 tūkst. eurų, tai 5 466 tūkst. eurų daugiau nei planuota, tačiau 0,6 tūkst. eurų mažiau nei buvo gauta per 2021 m.

2022 m. nekilnojamojo turto mokesčio į savivaldybių biudžetus gauta 136 097 tūkst. eurų, tai 34 479 tūkst. eurų (33,9 proc.) daugiau nei buvo planuota ir 23 886 tūkst. eurų (21,3 proc.) daugiau nei 2021 m.

2022 m. surinkta 3 114 tūkst. eurų **paveldimo turto mokesčio**, tai 1 251 tūkst. eurų (67,1 proc.) daugiau nei buvo numatyta savivaldybių biudžetų planuose ir 480 tūkst. eurų (18,2 proc.) daugiau nei 2021 m.

3.4. Kiti mokesčiai ir nemokestinės pajamos

2022 m. į savivaldybių biudžetus gauta 442 230 tūkst. eurų kitų mokesčių ir pajamų, tai 143 736 tūkst. eurų (48,2 proc.) daugiau nei buvo planuota ir 80 799 tūkst. eurų (22,4 proc.) daugiau nei 2021 m.

2022 m. į savivaldybių biudžetus gauta 287 828 tūkst. eurų pajamų už prekes ir paslaugas, iš jų 133 442 tūkst. eurų sudarė valstybės ir vietinės rinkliavos.

3.5. Dėl suteiktų mokesčių lengvatų netektos pajamos

2022 m. savivaldybių tarybų sprendimais ir pagal mokesčio įstatymą suteikta GPM lengvatų (lengvatos įsigyjant verslo liudijimus suteikiamos laikotarpiui pagal verslo liudijimo galiojimo pradžios datą) už 3 839 tūkst. eurų (tiek neteko savivaldybių biudžetai). Palyginti su 2021 m., suteiktų lengvatų suma padidėjo 662 tūkst. eurų.